архимандрит Рафаил (Карелин)

РАЗЛИКА ИЗМЕЂУ БРАКА И БЛУДА

***Питање:** До XV века није било Свете Тајне брака. Данас говоримо о томе да се прво треба венчати, па тек након тога ући у брачне односе. Шта учинити да Света Тајна брака не буде само дозвола за интиму, него да заиста схватимо да је то Божији благослов, помоћ у заједничком животу и тешкоћама, једном речју да се ова Света Тајна не претвори у формалност? Како стварати здрав однос двоје људи? Знамо да се на исповести треба покајати за грех блуда и трудити се да га не понављамо. Шта је уствари блуд, а шта љубав?*

– Из којих сте то извора сазнали да Света Тајна брака није постојала све до XV века? Можда сте хтели да кажете да је данашњи поредак те Свете Тајне дефинитивно формиран у XV веку? Но, то су ипак различите ствари. Свете Тајне не настају тек тако, не измишљају се и не стварају се, него у Цркви постоје још од апостолског доба, само што су током времена могле донекле мењати форму или бити обогаћене новим молитвама чувајући један те исти садржај и суштину. Најважније догађаје у свом животу хришћани освећују молитвама и благослом Цркве. Па зар онда за тако важан и одговоран почетак, као што је заснивање породице, није потребна благодатна помоћ Божја? Света Тајна брака не подразумева само телесну блискост, него сваки вид односа међу супружницима, а у некој мери чак и однос родитеља и будуће деце. Хришћански брак је заједница и у вемену и у вечности, међусобно помагање и у световном и у духовном смислу. То је душевно разумевање и узајамна морална подршка двоје људи и, што је најважније, брак је духовно јединство које из породице ствара домаћу цркву. Хришћанство је неспојиво с разузданошћу, са бирањем партнерâ од којих један на крају постаје муж. Оно нас учи да благослов Божији постоји тамо где и чистота. Губитак целомудрености пре брака у некој мери може да поквари сâм брак.

Питате ме шта је љубав. Хајде да то питање поставимо на другачији начин: шта је љубав, а шта је страст? Страст је нешто што је заједничко и за пса и за човека, а љубав је осећање које само човек има и које је повезано с осећајем за верност и несебичност. Страст користи некога као инструмент за своје задовољавање, док је љубав јединство две душе. А шта је блуд? То је вештачка подела брака и секса, при чему секс постаје циљ и не повлачи за собом ни моралне, ни правне нити било које друге обавезе. Понашање паса на улици аналогно је блуду. За хришћанина су брак и породица цела гама осећања, где физички однос има одређено место, али свакако не и најважније. Целомудреност је за хришћанина узвишено стање, брак је нешто што заслужује поштовање, док је блуд нешто прљаво, а изопаченост нешто одвратно и гнусно при чему се човек спушта на ниво нижи и од животињског.

Грех блуда треба исповедати, али пре свега се искрено покајати, тојест човек треба да схвати да кроз блуд губи благодат Божју као нешто најдрагоценије. Ако човек уместо покајања покушава лукаво да оправда блуд, тај грех остаје неисцељен и заједно с њим одлази у вечност.

ВАСКРСЕЊЕ

Манастир Подмаине, Будва – Успење Пресвете Богородице.
Са благословом игумана јеромонаха Рафаила.

ЧЕТВРТА НЕДЕЉА ПО ВАСКРСУ
РАСЛАБЉЕНОГ
св. апостоли Јасон и Сосипатар

Јн. 5, 1 - 15; зч. 14;

преподобни Јустин Ћелијски

ИЗ БЕСЕДЕ НА РАСЛАБЉЕНОГ

Захватиле те страшне помисли нечисте, ужасне. Душа твоја је (далеко) од Бога, од Христа, јер нечисте помисли, када се зацарују у души, претварају се у страшна демонска дела, и ти постајеш поданик пакла. Остаје оно што велики духовници, велики Светитељи препоручују: одбацуј сваку нечисту мисао која јуриша на тебе, нечисту жељу одмах избаци, не разговарај с њима, не општи с њима, отерај их молитвом, отерај их уздахом, сузом, плачем, метанијом, читањем, само не дај да се нечисте мисли и жеље задржавају у твоме срцу. Ти ћеш се борити против греха, стећи ћеш навику смирења, кротости, милосрђа. Труди се да сваку еванђељску врлину претвориш у навику. Молитва нек ти постане навика, најмилија навика. Када молитва постане навика, онда ће грех, а нарочито навика на грех, бежати од тебе, раслабљеност ће умрети и неће моћи да се одржи пред силном и моћном еванђељском молитвом.

Или, ти приораваш себе да победиш гордост, охолост, раздражљив си, а то долази од охолости. Гази себе! Увери себе да си гори од свих! Дођи дотле да осуђујеш сваки (свој) грех. Самоосуда је почетак спасења. Док не почнеш да осуђујеш себе ниси ступио на стазу спасења, ниси почео да се спасаваш. Тек када почнеш да осуђујеш себе, а то значи да престанеш да осуђујеш друге, крочио си на стазу спасења. Пази, неће ли се претворити у твоју навику, да осуда постане твоја навика. Осуђуј себе стално, прво себе, па онда друге. Немој друге, најбоље себе. Ако гледаш стално себе, ти ћеш себе осуђивати увек, нећеш имати

email: manastirmaine@gmail.com
prezentacija: podmaine.weebly.com

кад да гледаш туђе грехе и да друге осуђујеш њиховим грехом. Покајање - то је оздрављење. Ако се истински покајеш пред Господом и истински исповедиш своје грехе пред свештеником, онда ето, ти си здрав, душа твоја сва заблистала као сунце! Покајање је Витезда за тебе, покајање очистило душу твоју, исцелио те лекар твој.

митрополит Иларион (Алфејев)
ЉУДСКИ ЛИК БОГА

Чули смо причу јеванђелисте о томе како је Господ исцелио раслабљеног, који је лежао у Силоамској бањи очекујући чудо тридесет и осам година. Када му је исус дошао и питао га: „Желиш ли да будеш здрав?“, одговорио је: „Да, Господе, али немам човека да ме спусти у бању кад се замути вода“ (Јн. 5;6-7).

„Немам човека“ – ето речи које је Господ чуо од раслабљеног. У тим речима изражена је сва бол, сва невоља, сва безмерна дубина његовог страдања и усамљености. Трагедија раслабљеног се састоји у томе што за тридесет и осам година свог живота он није сусрео човека – онога који би био способан да са њим подели његово страдање, да преузме на себе макар део његове беспомоћности. Могуће је, како се чини, проживети тридесет и осам година и остати усамљен. Могуће је проживети читав живот – и не срести човека!

Некад је философ Диоген дању ходио по градским улицама, држећи упаљени фењер и говорећи: „тражим човека“. Ова изрека античког философа остала је у људском сећању симбол тога, како некада бива тешко међу стотинама, милионима, сада већ милијардама људи, који насељавају земљу, срести истинског човека.

Али ако је дошло до сусрета са истинским човеком, какво чудо [тај сусрет] постаје! Господ се приближио раслабљеном и био први истинки човек кога је овај срео. У Његовом лицу раслабљени је пронашао оног, кога није успео [да пронађе] читавог живота, онога за киме је читавог живота чезнуо, кога је читавог живота чекао. Као што говори свети Григорије Богослов: тражио си човека, а пронашао и човека и Бога.

Поставши човек, Бог је човечанству пројавио прави лик човека. У лику Христа, Бога оваплоћеног, ми видимо Човека у правом (=апсолутном) смислу речи – оног Човека Који је заједно са нама, чак и ако би били остављено од свију људи...

Понекад, налазећи се у безизлазној ситуацији ми тражимо помоћ од људи, али је не налазимо. И када се исцрпе све наше могућности, када губимо последње наде, када се руке беспомоћно падају, одједном у помоћ долази Христос и ми схватамо: ето Онога, Кога је наша душа одувек тражила, за ким је жудела из дана у дан, из месеца у месец, из године у годину.

Савремено човечанство није само обезбожено; оно је обесчовечено. Бесчовечност, равнодушност према страдањима других, немање жеље да се помогне, да се подели, изађе у сусрет, егоцентризам и егоизам добили су заиста светске размере. Све теже бива у пустињи савременог света срести човека. Многи губе вољу за животом од неизбежне усамљености и туге, коју нема ко да олакша, коју нема са ким да подели.

У II веку, свети Теофил Антиохијски, полемишући са незнабошцем писао је: „Ти говориш: покажи ми твога Бога. А ја ћу ти одговорити: најпре ти мени покажи твога човека, и онда ћеш моћи видети мога Бога“. Ми не можемо видети Бога, док не израстемо у пуну меру нашег човечијег раста. Ми се не можемо називати хришћанима [све] док не постанемо истински људи.

Промислимо сада о томе да увек покрај нас има раслабљених (физички или духовно) којима треба наша помоћ или подршка. Да ли смо спремни да им прићемо? Да ли смо спремни да им посветимо своје време, да са њима поделимо наш живот? Ако нисмо, то значи да смо ми хришћани само по имену, али не по делима. Прави хришћанин је онај који је спреман да по Спаситељевој речи положи своју душу за своје ближње (Јн. 15;13). Управо је такав био и сам Христос – Он није пожалио живот за нас и показао нам ко је истински Човек.

Некада говоре да је хришћанство сувише узвишено, да су Божије заповести сувише тешке, да Јеванђеље од нас превише тражи. Уствари, од сваког од нас се тражи само једно – да будемо људи. Ако си ти човек у правом смислу те речи, значи – ти си хришћанин; ако си ти недостојан да се назовеш човек, то значи да ти још нисси сазрео за хришћанство...

Немогуће је да човек корача путем а да се негде не спотакне, јер са свих страна ђаво, свет и тело непрестано постављају препреке у његов живот и он се спотиче сразмерно својој непажњи. Због тога је потребно да, када падне, одмах устане и затражи опроштај. Кад се човек покаје сразмерно тежини свог греха, његова савест, која га је дотле мучила, престаје да га прекорева.

Своју савест морамо чувати у три тачке - у односу на Бога, у односу на ближње и у односу на ствари.

У односу на Бога, човек чува своју савест кад се клони најразличитијих грехова. У односу на ближње, савест чува уколико их не жалости, не осуђује, не клевета, не саблажњава и не подстиче на рђава дела. У односу на ствари, своју савест чува кад својом непажњом, немаром и несавесношћу не уништава и не квари материјалне ствари.

старац Јефрем Филотејски - Аризонски